

Список використаних джерел

Дерев'янку С. П. Методичні засоби діагностики емоційного інтелекту. *Психологічні науки*. Вісник. 2015. №128. С.95-99. URL: <https://cutt.ly/3Jv5eew>.
(Дата звернення: 05.05.2022).

1. Новак О.О, Шляхи розвитку емоційного інтелекту педагогічних працівників. *Постметодика*. 2010. №6 (97). URL: <http://surl.li/ccvys>. Дата звернення: 05.05.2022).

2. Професійний стандарт «Учитель початкових класів закладу загальної середньої освіти». URL: <http://surl.li/ccvyy>. Дата звернення: 05.05.2022).

References

1. Derevianko, S. P. (2015). *Metodychni zasoby diahnostryky emotsiinoho intelektu*. *Psykhologichni nauky*. Visnyk, 128, 95-99. Retrieved from: <https://cutt.ly/3Jv5eew> (in Ukrainian)

2. Novak, O. O. (2010). *Shliakhy rozvytku emotsiinoho intelektu pedahohichnykh pratsivnykiv*. *Postmetodyka*, 6 (97), Retrieved from: <http://surl.li/ccvys>. (in Ukrainian)

3. *Profesiinyi standart «Uchytel pochatkovykh klasiv zakladu zahalnoi serednoi osvity»* Available at: <http://surl.li/ccvyy>. (in Ukrainian)

Ліпчевська Інна

*аспірант, науковий співробітник
відділу навчання мов національних меншин та зарубіжної літератури
Інституту педагогіки НАПН України,
Україна*

Lipchevska Inna

*PhD candidate, research fellow
of Ethnic Minorities Languages and Foreign Literature Teaching Department
at the Institute of Pedagogy
of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine,
Ukraine*

ФОРМУВАННЯ ВІЗУАЛЬНОЇ ГРАМОТНОСТІ УЧНІВ ЯК СКЛАДОВА КОМПЕТЕНТНОСТІ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

FORMING OF STUDENT'S VISUAL LITERACY AS A COMPONENT OF MODERN PRIMARY SCHOOL TEACHER COMPETENCE

Annotation. Reforming of educational system involves re-thinking of its content and updating of methods, forms and tools according to purposes of competence-oriented learning. The results of teacher's survey on using of

visualization in primary school educational process show not full understanding of the meaning of visual literacy concept. We state the importance of pointing the primary school teacher's attention on actuality and expediency of using of methods of visualization in educational process, necessity of student's visual literacy formation on the basis of competence, activity and personally-oriented approaches.

Keywords: visualization; visual literacy; primary education; competence of primary school teacher

Реформування системи освіти передбачає переосмислення її змісту та оновлення методів, форм та засобів відповідно до цілей компетентнісно-орієнтованого навчання. Зокрема, одним з нововведень Нової української школи є впровадження візуалізації в освітній процес початкової освіти, що обумовлено активним використанням візуального контенту в усіх сферах життя суспільства, а також «візуальною спрямованістю» сприйняття сучасних учнів та характерним для них феноменом кліпового мислення.

На сьогоднішній день актуальним стає аналіз реальної ситуації з впровадження візуалізації в школах України, зокрема обізнаності вчителів з питання формування візуальної грамотності в учнів.

Відповідно до проведеного опитування, в якому прийняло участь 187 вчителів з понад 45 шкіл з 12 областей України (48.9% респондентів) та м. Києва (51.1% респондентів), переважна більшість вчителів (98.9%) зазначає доцільність формування візуальної грамотності учнів у початковій школі та, водночас, надає перевагу використанню візуалізації як засобу (121 респондент, 64.7%), а не методу (62 респонденти, 33.2%) навчання. Пріоритетність останньої складової визначив 51 вчитель (27,3%).

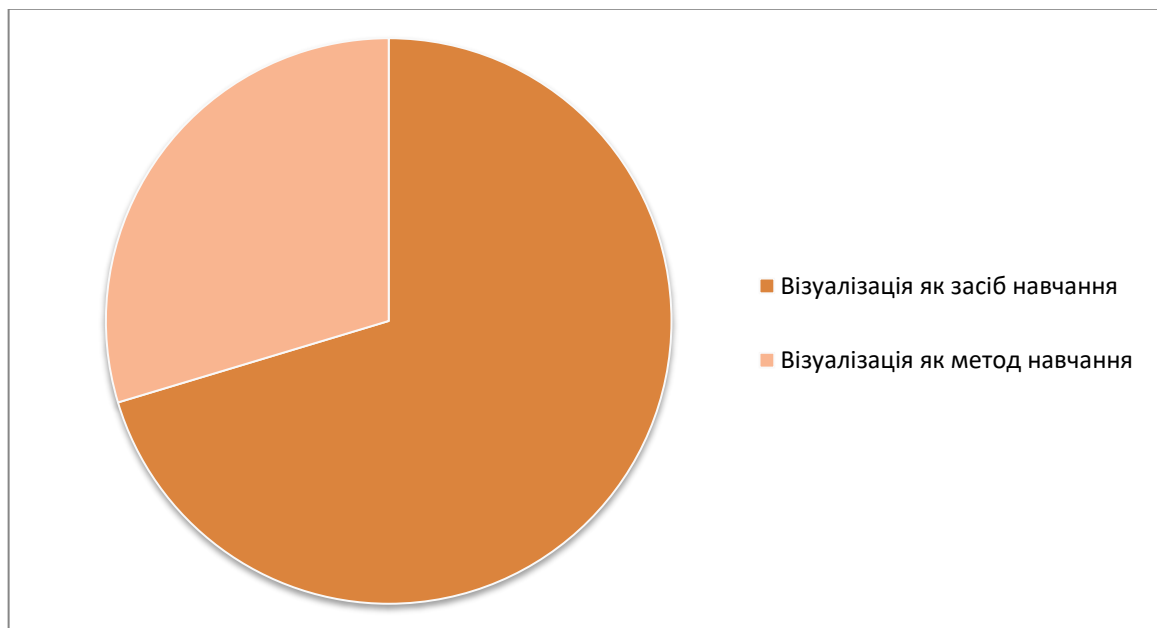

Рис.1: Використання візуалізації на уроках у початковій школі

Зазначене протиріччя свідчить про неповне розуміння педагогами суті поняття візуальної грамотності. Адже візуальна грамотність – це вміння не

тільки «читати» (тобто, сприймати), але й «писати» (створювати) візуальний контент. У її структурі поєднуються візуальна перцепція, візуальне мислення, візуальне навчання, візуальна комунікація та візуальна мова. Саме у контексті діяльнісного підходу візуальну грамотність внесено в освітні програми США, Австралії, Великобританії, Німеччини, Франції та інших країн.

Компетентність з візуалізації інформації доцільно відносити до загального (метапредметного) змісту освіти. Фундаментом, на якому вона формується, є вміння споглядати та спостережливість, а її складниками можна виділити:

- знання мови візуалізації (синтаксису та семантики),
- вміння та навички її застосування для опрацювання інформації та комунікації у стандартних та нестандартних ситуаціях,
- орієнтованість особистості на використання візуалізації у навчанні, роботі та інших видах повсякденної діяльності, усвідомлення її переваг.

З точки зору педагогічної доцільності, візуалізація на уроках:

- сприяє розвитку пізнавального інтересу учнів до змісту предмету, вмотивовує їх до навчання;
- спрощує сприйняття, запам'ятовування та усвідомлення навчальної інформації, формування умінь та навичок дітей (а отже, дозволяє вчителю інтенсифікувати навчальну діяльність, виокремити та перерозподілити ресурс часу на уроці).

Раціональне використання методів візуалізації в початковій школі не тільки «підживлює» наочно-образне мислення учнів, а і сприяє розвитку словесно-логічного та візуального мислення. Також, відповідно до сучасних поглядів, багатозначність візуальних образів є підґрунтям для розвитку критичного мислення дітей.

Підсумовуючи зазначене вище, констатуємо важливість акцентування уваги вчителів початкових класів на актуальності та доцільності використання методів візуалізації в освітньому процесі, необхідності формування візуальної грамотності учнів на засадах компетентнісного, діяльнісного та особистісно-орієнтованого підходів.

Список використаних джерел

1. Gonzalez Aguilar A., Paletta F. C. Visual learning: origins, approaches and new orientations. *Education for information*. 2019. Vol. 35, no. 3. P. 197–207. URL: <https://doi.org/10.3233/efi-190290> (date of access: 09.05.2022).

2. Toledo Museum of Art. Visual literacy and critical thinking, 2015. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=2jR8zWqyHBY> (date of access: 09.05.2022).

3. Toledo Museum of Art. Visual Literacy, 2012. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=UxDnQKXwe8M> (date of access: 09.05.2022)

4. Ліпчевська І. Візуалізація в освіті: сучасний підхід до використання наочності. *Світ дидактики: дидактика в сучасному світі*: зб. матеріалів

References

1. Gonzalez Aguilar, A., & Paletta, F. C. (2019). Visual learning: Origins, approaches and new orientations. *Education for Information*, 35(3), 197–207. <https://doi.org/10.3233/efi-190290> (in English)
2. Toledo Museum of Art. (2012, 10 Aug). *Visual Literacy* [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=UxDnQKXwe8M>(in English)
3. Toledo Museum of Art. (2015, 18 Feb). *Visual literacy and critical thinking* [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=2jR8zWqyHBY>
4. Lipchevska, I. L. (2021). Vizualizatsiia v osviti: suchasnyi pidkhid do vykorystannia naohnosti. *Svit dydaktyky: dydaktyka v suchasnomu sviti* (pp. 196–197). Kyiv. (in Ukrainian)

Лобачова Ірина,
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри теорії і практики початкової освіти
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»
Україна

Lobachova Iryna,
*PhD in Philological Sciences, Associate Professor of the
Primary Education Theory and Practice Department
SHEI «DonbasStatePedagogicalUniversity»,
Ukraine*

МНЕМОТЕХНІЧНІ АСОЦІАЦІЇ В НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

MNEMOTECHNICAL ASSOCIATIONS IN TEACHING ENGLISH TO FUTURE PRIMARY SCHOOL TEACHERS

Annotation. Attention is paid to the effective method of memorizing foreign language words – mnemonic. Peculiarities of implementing mnemonic associations in English language teaching are considered. The practical value of using mnemonic techniques for learning English is clarified.

Keywords: mnemonics, mnemonic associations, foreign language speech competence, mind maps, semantic groupings.

Освітній простір сьогодення розширює можливості вивчення іноземних мов для майбутніх педагогів і фахівців із різних галузей: пропонує інноваційні техніки і прийоми для ефективного запам'ятовування нового іншомовного лексичного і граматичного матеріалів. Крім того, акцент робиться на